

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Kestävä kaupunki -ohjelman kokeilut II: Viihtyisä ja terveellinen viherympäristö

Www-sivut kestavakaupunki.fi
Twitter [@kestavakaupunki](https://twitter.com/kestavakaupunki), [#kestavakaupunki](https://twitter.com/kestavakaupunki)
Virtuaalikortteli virtuaalikortteli.kestavakaupunki.fi

Yleisten alueiden moninäkökulmainen tarkastelukehikko

Yleisten alueiden tarkastelukehikko tunnistaa kaupunkisuunnittelun suunnittelualueen ominaispiirteitä, tarpeita ja tavoitteita. Se pyrkii yhteensovittamaan niitä onnistuneesti ja huomioimaan erilaisia näkökulmia. Kehikko edistää moninäkökulmaisia ratkaisuja, jotka huomioivat sosiaalisen, ympäristöllisen ja taloudellisen kestävyuden.

Tulokset

- Tulokseksi syntyi eri näkökulmat yhteensovittava tarkastelukehikko, joka tuo oikea-aikaisesti esiin yhteensovitettavat asiat ja helpottaa suunnitteluprosessin kulkua. Kehikko on saatavilla käyttöön ja eteenpäin kehitettäväksi Rambollin Tiia Valtoselta: tia.valtonen@ramboll.fi

Vaikutukset

- Kokeilussa tehtyä tarkastelukehikkoa voidaan käyttää kaupunkien suunnittelun tukena erityisesti hankkeissa, joissa kaupunkirakenne tiivistyy nykyisestä.
- Taulukko on käyttökelpoinen maantieteellisestä sijainnista riippumatta.
- Taulukko tuo esiin myös kestävän kehityksen eri näkökulmat ja mahdollisuudet ja helpottaa kestävien suunnitteluratkaisujen määrittelyä käytännössä.

Yhteistyössä

- Espoon kaupunki
- Ramboll Finland Oy
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Erityisryhmien ulkoilualueiden kehittäminen

Lapuailla kehitettiin Liuhtarin ulkoilualueita työpajoilla ja muulla osallistavalla toiminnalla. Alueelta ovat puuttuneet toiminnalliset elementit ja esteetön liikkuminen on ollut vaikeaa. Viheralueille on toivottu enemmän käyttöä sekä kohtaamisia erityisryhmien ja muiden kaupunkilaisten välillä. Lisäksi kartoitettiin lampaille sopivien maisemalaidunten mahdollista sijaintia, sillä eläimet tuovat mielekästä toimintaa ulkoalueille.

Tulokset

- Kartta, joka toimii puistoteoksen rakentamissuunnitelmana, itsenäisenä elementtinä valmiissa puistoteoksessa ja sen kuvien hyödyntäminen kaupungin tiedotusmateriaalissa.
- Mahdolliset jatkohankkeet tunnistettu, historian esiintuomisen tärkeys paikkakuntalaisille.
- Maisemanhoitolaidunnuksen aloittaminen, uusien kokemusten saaminen erityisryhmille.

Vaikutukset

- Ymmärrys erityisryhmien tarpeista lisää suvaitsevaisuutta.
- Väline paikallisidentiteetin tukemiseksi, vahvistamiseksi ja esilletuomiseksi.
- Yhteisölähtöinen suunnittelu kopioitavissa kaikkeen suunnitteluun.
- Lisääntynyt yhteistyö hallintokuntien välillä.

Yhteistyössä

- Lapuan kaupunki, viheraluepalvelut ja kulttuuritoimi
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Tiimihenkeä ja työhyvinvointia luontoympäristössä

Kokeilun tiimivalmennuksessa käytettiin Oulun yliopiston kasvitieteellisen puutarhan tiloja ja erilaisia luontoelementtejä. Perustana oli ratkaisukeskeisyys, leikillisuus ja pelillisuus. Kokeilu tehtiin yliopiston palveluyksiköiden tiimien tiimiytymisen tukemiseksi, ja lisäksi oli tunnistettu verkostoitumisen ja vertaistuen puute kaupungin kestävän kehityksen yhdyshenkilöiden joukossa.

Tulokset

- Valmennukseen osallistuneiden tiimien psykologinen turvallisuus ja yhteisöllisyys ovat parantuneet. Lisäksi verkostoituminen ja vertaistuki ovat parantuneet, ja luontoympäristö on lisännyt osallistujien hyvinvointia.
- Yhteistyö Oulun yliopiston ja Oulun kaupungin välillä on vahvistunut.
- Luontoavusteisen tiimivalmennuksen malli: yksittäin hyödynnettäviä elementtejä tai kokonaisuutena toteutettava.

Vaikutukset

- Ymmärrys luonnon hyvinvointivaikutuksista ja luontoympäristöjen mahdollisuuksista on kasvanut.
- Skaalausmahdollisuudet:
 - monenlaiset luontoympäristöt
 - erilaiset työ- ja kouluyhteisöt
 - pienet ja suuret toteutukset

Yhteistyössä

- Oulun yliopisto
 - Täydentävien opintojen keskus
 - Tellus
 - Biodiversiteettiyksikkö
- Oulun kaupunki
- Ympäristöministeriö

12. RAUHOITTUMINEN

Pysähdy tähän ja katsele ympärillesi. Mitä kaunista näet? Millaisia luonnon ääniä kuulet? Keskity ja hengitä syvään - huomaa kuinka mieli rauhoittuu ja syke laskee.

Kun olet valmis, jatka rauhallisesti matkaa.

Esteetön aistipolku

Jämsässä suunniteltiin mindfulness-puisto kuntalaisten, matkailijoiden ja terveydenhuollon tarpeisiin vastapainoksi hektiselle elämäntavalle. Ideoita toteutuksiin kerättiin muun muassa ideakilpailulla, koulutuksen henkilöstöltä sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajilta. Aistipolku rakennetaan kesällä 2021.

Tulokset

- Pitkäjärjestä kehitämistä tukeva suunnitelma taidetta ja teknologiaa yhdistävästä, mutta myös luonnon jo tarjoamia puitteita hyödyntävästä aistipolusta.
- Rakennettavia aistikohteita mm. soitinpuisto, ruusupuisto, tunto- ja tasapainopolku ja perhospuutarha.

Vaikutukset

- Polun toteutuessa vaikutus paikallisidentiteettiin ja hyvinvointiin.
- Skaalautumismahdollisuudet opetus- ja kasvatuskäyttöön, kulttuurin esille tuomiseen, kaupunkisuunnistukseen ja virtuaalikierroksiin.

Yhteistyössä

- Jämsän kaupunki
- Viher-suunnittelu Sarastus Oy
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Yhteisöllistä vertikaaliviljelyä

Projekti kartoitti kestäviä ja yhteisöllisiä kaupunkiasumisen mahdollisuuksia. Se halusi luoda tilan, jossa alueen asukkaat voivat viettää aikaa yhdessä istutuksien parissa. Viljelijät pystyivät luomaan oman tilansa kaupunkiin yhdistelemällä moduulipohjaisia viljelyrakenteita, kuten esimerkiksi tilaa jakavia kasviseiniä. Projekti oli satoisa niin InnoGreenille kuin myös viljelijöillekin, ja loi pienen viljelijäyhteisön Keran logistiikkakeskukseen.

Tulokset

- Yhteisön tarpeisiin räätälöitävissä oleva monitoimitila on olennainen yhteisöllisyyden kannalta.
- Ulkoviherseinä on tehokas yrttien kasvattamiseen ja soveltuu hyvin kaupunkiviljelyyn.
- Ekologisista materiaaleista on saatu positiivisia tuloksia rakenteissa sekä kasvualustoissa.

Vaikutukset

- Yritysten, asukkaiden ja yhteisöjen tiivis yhteistyö alueiden kehittäjinä.
- Monistettava malli, miten luoda kestävämpi viljelyalue korttelipihaan.
- Kokeilu linkittyi tulevaisuuden kaupunkikehitykseen, jossa kaupunkien viihtyvyys ja vihreys määrittävät niiden vetovoiman.

Yhteistyössä

- Espoon Kaupunki
- InnoGreen
- Stadin Puutarhuri
- Keran Hallit
- Kerakollektiivi
- Tired Uncle Brewing
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Yhteisöllinen taidepuutarha Lähde! -puistoon

Kehitettiin yhteisöllinen hyvinvointipuisto. Se on viherympäristö, jossa taide ja luonto yhdistyvät asukkaita aktivoivaksi ja hyvinvointia tukevaksi kokonaisuudeksi. Kunnallisten toimijoiden sekä yhdistysten ja yritysten välille löytyy yhteinen tahtotila, joka johtaa yhteistyöhön ja konkreettiseen tapahtumatuotantoon puistoissa.

Tulokset

- Paikalliset yhdistykset tuottavat yhteisöllisiä ja saavutettavia taidetapahtumia lin hyvinvointipuistoihin.
- Ammattitaiteilijat ovat mukana toteuttamassa taidelähtöistä toimintaa puistoihin.
- Kunnan sektoreiden välillä on tiivistä yhteistyötä hyvinvointitoiminnan saralla.

Vaikutukset

- Asukkaille on tarjolla lähiluonnossa liikkumisen ja taidelähtöisen toiminnan yhdistävää yhteisöllistä tekemistä.
- Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy osallistumalla yhteisölliseen toimintaan puistoissa.
- Monistettava taidelähtöisen hyvinvointituotannon malli kuntatasolle.

Yhteistyössä

- lin kunta
- li-instituutti
- Taidekeskus KulttuuriKauppila
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI

Tekoäly- ja konenäkömenetelmät seudullisen maanpeiteluokittelun parantamisessa

Kaupungit tarvitsevat tietoa vettä läpäisevien ja läpäise-mättömien pintojen sijainnista suunnittelua, tulvariski-analyseja ja simulointeja varten. Kokeilu kehitti HSY:n kaukokartoitusaineistojen tekoäly- ja konenäköpohjaisia maanpeitteen luokittelun menetelmiä. Se keskittyi hulevesien hallinnan ja läpäisevyyden kannalta olennaisten pintojen tunnistamiseen ja kartoittamiseen automaattisesti ilmakuvilta.

Tulokset

- Odotukset jäivät täyttymättä, sillä testattu lähtöaineisto ei riittänyt automaatti-luokitukseen.
- Saatiin kokemuksia Mask-RCNN-pohjaisen neuroverkon ja Tensorflow:n hyödyntämisestä uuteen teemaan. Käsitys riittävän lähtö-aineiston ja tarkan luokittelun merkityksestä ja opetusaineiston määrästä.
- Ymmärrys AI/NN-prosessin haasteista ja tulosodotusten asettamisesta realistiselle tasolle.

Vaikutukset

- Kokeilusta ei saatu aikaiseksi välittömiä vaikutuksia. Onnistuessaan menetelmää olisi voinut hyödyntää laajasti Suomen kunnissa ja kansainvälisestikin.
- Lähtöaineistojen tarkentamisella ja lisäämisellä olisi merkittävä vaikutus automaattiluokittelujen onnistumiseen. Menetelmä itsessään on toimiva, mutta vaatii paremmat lähtötiedot.

Yhteistyössä

- Pointscene Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
- Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

KESTÄVÄ
KAUPUNKI